

HerVerbinden

30 Oktober 2018

WORKSHOP

Parental Alienation

Contra intuïtieve ouder & kind signalen
binnen de dynamiek en vormen van
Parental Alienation (gedrag)

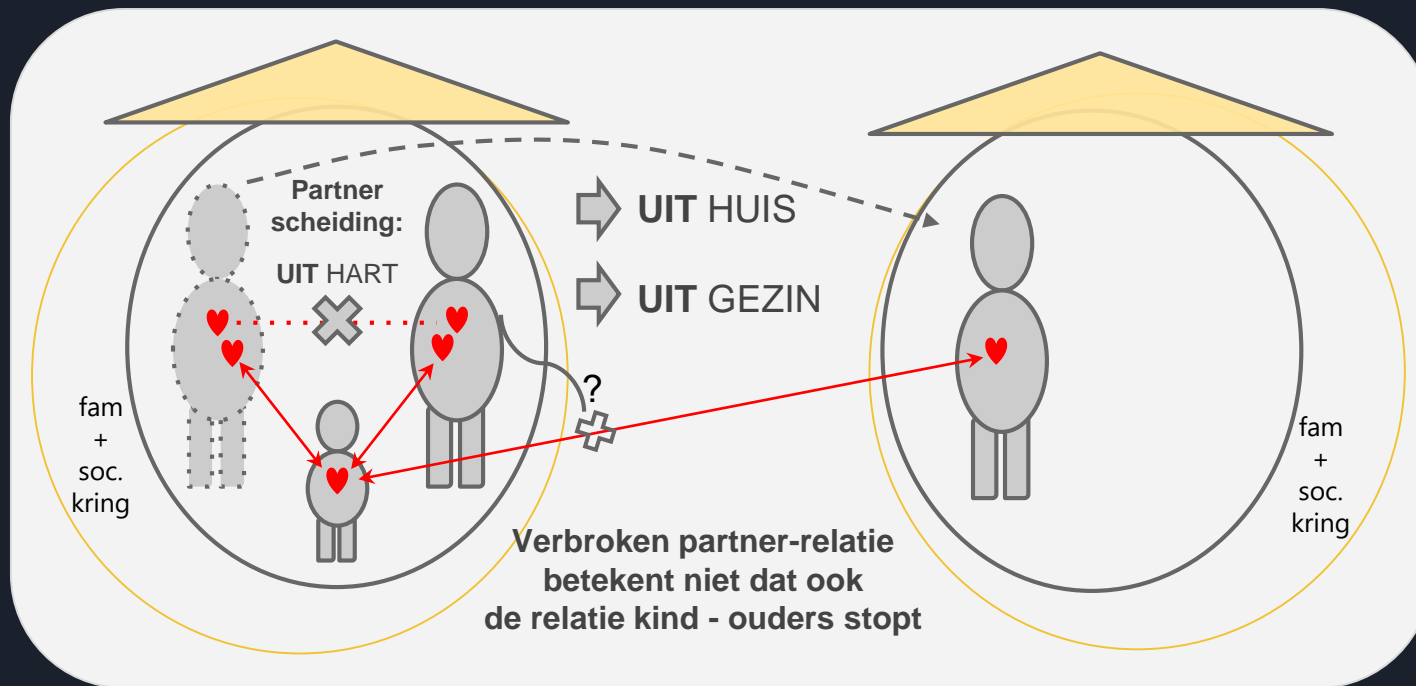

-
- **Parental Alienation**
 - Waar hebben we het over ?
 - Welke situaties ?
 - Oorzaken ?
 - Betrokkenen ?
 - Machtsonbalans over de kinderen
 - Manipulatief gedrag
 - Contra-intuïtieve zichtbare signalen ?

- > In Groepen verdelen, Uitleg, Rollen kiezen
- > Presentatie per groep, Discussie

Gevolgen voor het kind van de partner- (en fysieke-) scheiding van de ouders

EX Partnerschap versus BLIJVEND Ouderschap

Verlies van dagelijkse
gezamenlijke
Rituelen en Nabijheid

Parental qualities - attitude - behaviour

Parent / caretaker 1

Parent / caretaker 2

Abnormal range parenting

Red	Extremely dangerous (sexual abuse, torture, killing)	Red
Dark Red	Dangerous Physical and/or Emotional child abuse, Parental Alienation	Dark Red
Orange-Red	Hostile Agressive Parenting (HAP)	Orange-Red
Orange	Inadeqate - Unable	Orange
Light Orange	Emotional unavailable / Neclect	Light Orange
Yellow	Bad child care practices	Yellow

Abnormal range parenting

Normal range parenting

Normal range parenting

- Green: Affectionate and loving childcare, emotionally stable and available, respectful to other parent, children and families - social networks
- Yellow: i.e. Emotionally unstable, inconsistent behaviour/correction/daily structure, safety issues (physical/emotional), ...
- ++
- +++
- Orange: Possible pathogenic personality issues (i.e. narcissism/borderline traits), emotional manipulation, psychological abusive (child/other parent)
- Dark Orange: ++ social isolation from the child(ren) of other rejected/alienated parent/family to gain full (emotional) control over the children
- Red: +++ extremely dangerous for children (and parents/partners/other people involved)

© HerVerbinden 2015 - EC van der Waal - www.herverbinden.nl

Parental qualities - attitude - behaviour 20151104

© 2018 HerVerbinden - EC van der Waal www.herverbinden.nl

Ouderschaps kwaliteiten, in houding en gedrag

Rekening houden met:

- Karakter(s)
- Persoonlijkheid s- kenmerken
- Kwaliteiten
- Onvermogens
- Pathologie bij één of beide ouders

Een scheiding betekent grote concrete veranderingen, óók voor de kinderen in hun mogelijkheden tot het duurzaam kúnnen onderhouden van hun band met beide ouders vòòr en ná de scheiding:

Gelijkwaardig ouderschap na scheiding. Ook in de beleving van de kinderen?

of -100% .. ?

Effecten van machtsonbalans over het kind

Grote onbalans in mogelijkheden voor het kind om een normaal ouderbeeld van beide ouders te kunnen vormen en onderhouden.

Zowel in mentale als fysieke beleving vanuit het

Kindperspectief:

Actieve sociale isolatie v/h kind
Actieve sociale buitensluiting ouder 2 (en familie) uit het leven van het kind.

Ouderbeeld 1

Ouder 1

Evt nieuwe partner + kind(eren)

THUIS bij ouder1

Samen eten, ontspannen, spelen, vriendjes, slapen, opstaan, naar school, sport en hobby's, Verjaardagen, Vakanties, feestdagen, dagjes uit, beleven... met Ouder 1, partner, stiefbroertje, en

FAMILIE & Vrienden

SCHOOL

Merendeel van de tijd in de leefomgeving van ouder 1
Alle normale sociale rituelen worden hier samen beleefd. (zonder ouder2)

Kindbeleving: 'Normaal' leven met normale dingen

Ouderbeeld 2

Enkele uren per maand 'contact' buiten de normale leefomgeving van ouder 2.
Geen enkel normaal sociaal ritueel wordt samen beleefd.

Kindbeleving: Abnormaal, stress, 'niet leuk' (...)

THUIS bij ouder2

Samen eten, ontspannen, spelen, slapen, opstaan, naar school, sport en hobby's, dagjes uit, Verjaardagen, Vakanties, feestdagen, beleven... met oma en opa, en overige

FAMILIE & Vrienden

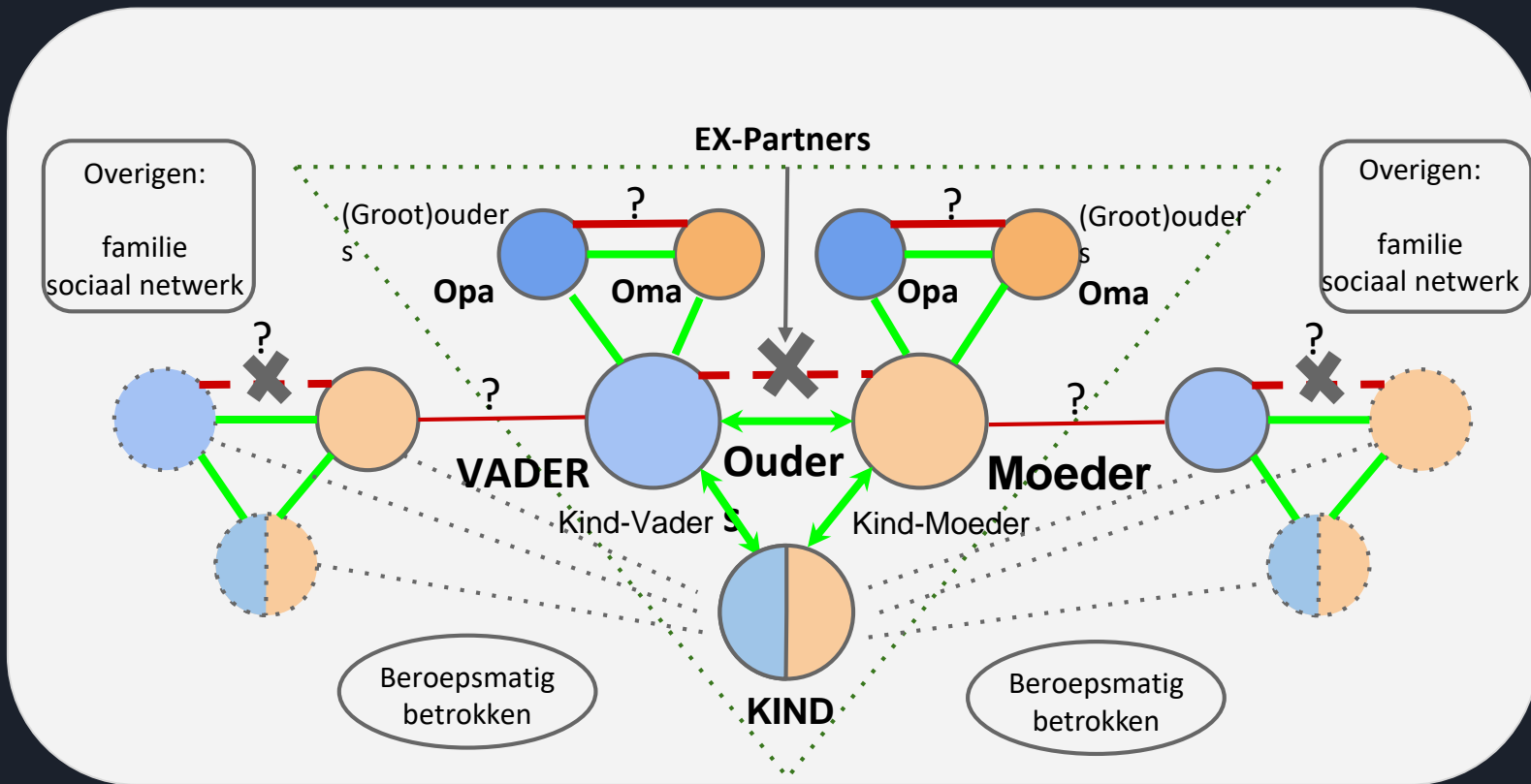
Ouder 2

De voorheen goede hechting en het ouderbeeld is / wordt langzaam maar zeker afgebroken: Kind en Ouder 2 krijgen van Ouder 1 en (partner +) GI geen enkele reële mogelijkheid om (weer) een normale band (leven) met elkaar op te bouwen.

Parental Alienation - Betrokkenen ?

Parental Alienation: Wat zien we? Langdurig gebrek aan normaal en regelmatig contact en verblijf v/h kind bij de andere ouder

Zie en beschouw het gedrag en de uitingen van het kind (leeftijdsafhankelijk) als '**psychologische thermometer**' van de leefomgeving van het kind (en de invloeden daaruit)

'Shopper' bij hulpverleners / eigen ouderlijke verantwoordelijkheid verleggen > kind > juridische procedures, instellingen (vgl. Münchhausen by proxy)

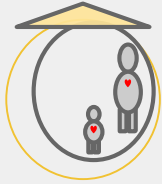

DAGELIJKSE VERZORGER(s) van het kind / leden huishouden

(meestal onzichtbaar emotioneel kindermisbruik):

- **Dagelijkse controle** over het kind: (invloedsfeer kind)
 - **Geen daadwerkelijke (herstel) inspanning leveren sabotage** van verblijf bij andere ouder
 - **Manipulatie** gedrag en gedachten van het kind
 - Bijbrengen **schuldgevoel** bij kind
 - **Bedreigen** en **induceren angst** bij het kind voor de andere ouder
- **Afbreken Respect** (bij kind en eigen sociale kring):
 - voor uitwonende ouder (van **subtiel** tot **agressieve campagne**)
 - + evt nieuwe partner + familie + sociale kring
- **Valse beschuldigingen** richting uitwonende ouder
- **Weigeren normaal ouderlijk overleg**, gebrek empathisch gedrag

Langdurige isolatie: geen contact/verblijf van kind bij andere ouder

Onder langdurige invloed van dagelijks 'programmerende' emotioneel/psychisch misbruikende ouder (mede verzorger(s) in de omgeving van het kind)

(Wees alert op eigenschappen van narcistische / borderline persoonlijkheidsstoornissen)

HET KIND

Effecten na verloop van tijd (maanden/jaren)
(zichtbaar)

- **Parentificatie**
- **Pathologische hechting** met verzorger(s)
Vgl. Stockholm syndrome
- **Sociale uitsluiting** en ernstige **Vervreemding**
kind van uitwonende ouder en familie / soc kring
- **Ouderverstoting**
- Schaamteloos negatief over en afwijzing
andere ouder
- Wens tot uitsluiting andere ouder bij
bijzondere gebeurtenissen (bijv. zwemdiploma,
schoolevenementen, e.d.)
- **Algemene ontwikkelingsproblematiek**

Diagnostische kenmerken bij kind: (pathologisch
gedrag als gevolg van langdurig emotioneel misbruik)

- **Onderdrukking natuurlijk
hechtingsysteem**
van primaire hechtingsfiguur
- **Persoonlijkheidsstoornissen:**
bijv. narcistisch gedrag tegenover 'verstoten' ouder
(leeftijdafhankelijk)
- **Waangedachten / overtuigingen**

Van toepassing binnen **DSM-V:**
309.4 / V61.20 / V61.29 / V995.51

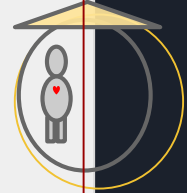

Uitwonende 'normal range' ouder

(ook in combinatie met nieuw samengesteld gezin, familie / soc kring)

Vaak reactief gedrag vanuit o.a.

- Onmogelijkheid tot uitoefening ouderschap (functioneren als ouder)
- Diep verdriet langdurig gemis kind(eren)
- Behoeft/noodzaak tot verdedigen (tegen (valse) beschuldigingen)
- Moeten 'bewijzen' adequaat ouderschap voor herstel contact met eigen kind (waar voorheen prima band mee was)
- Wanhoop & onbegrip en ongeloof over situatie en langdurige procedures (juridisch / jeugdhulpverlening /..)
- Ervaren van onderzoek en methoden die onder de (menselijke) maat zijn
- Machteloos / overgeleverd voelen (geen gehoor vinden / geen handhaving)
- (Resulterende) Psychische-, maatschappelijke-, financiële- problemen
- Zware emotionele belasting

-
- **Ouders worden door (moedwillige) onthechting en vervreemding van hun kinderen vaak tot wanhoop gedreven**

vooral als zij daarbij geen gehoor en adequate hulp krijgen bij of via de instanties die hiervoor om advies en hulp gevraagd worden (Jeugdhulpverlening, Politie, RvdK, Rechtbank,..).
(‘Missing the Alienation’ Linda Kase Gottlieb 2014)

- **Ouders zoeken het recht - ‘de koninklijke weg’**

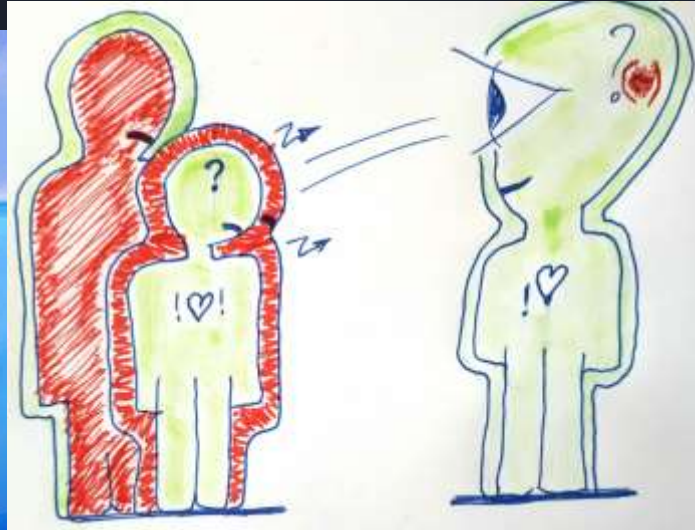
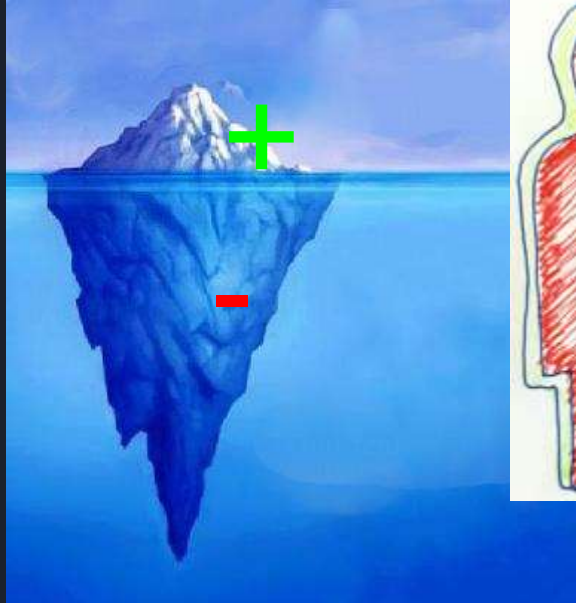
- Kiezen er zelf voor óf worden ‘gedwongen’ het juridisch gevecht aan te gaan
- Normale vorm van (vrijwillige) mediation bij ouderverstoting blijkt weinig effectief

- **Extra Escalatie van de situatie kan optreden door:**

- gebrek aan handhaving, regie bij rechterlijke macht en hulpverleningsinstanties, adequate diagnostiek, aanpak en hulp aan ouders en kinderen (+ soc. omgeving)
- onvoldoende **competentie** (levenservaring, kennis en vaardigheden) bij de professionals die hier in de dagelijkse praktijk mee te maken hebben.
(Dit is een gesignaleerd knelpunt bij ontwikkeling richtlijnen Jeugdzorg NJI)
- geen neutrale en daadkrachtige lokale regisseur om naartoe te kunnen als omgang en afspraken over kinderen (zoals onderling, in convenant, ouderschapsplan of d.m.v. rechter is afgesproken) niet worden nagekomen of gesaboteerd.

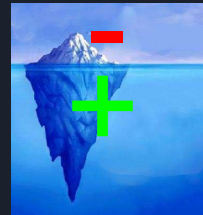
Door manipulatie en contra intuïtieve beeldvorming naar omgeving wordt 'parental alienation'-gedrag nogal eens niet 'gezien' (ook door professionals)

Verbaal sterk en overtuigend

Zeer zorgzaam en betrokken bij het kind:

- > Overmatig beschermend
- > Obsessieve controledrang (coërsive control)
- > Uiterst manipulatief
- > Plaatst kind in 'controle' positie
- > Verantwoordelijkheid afschuiven op kind

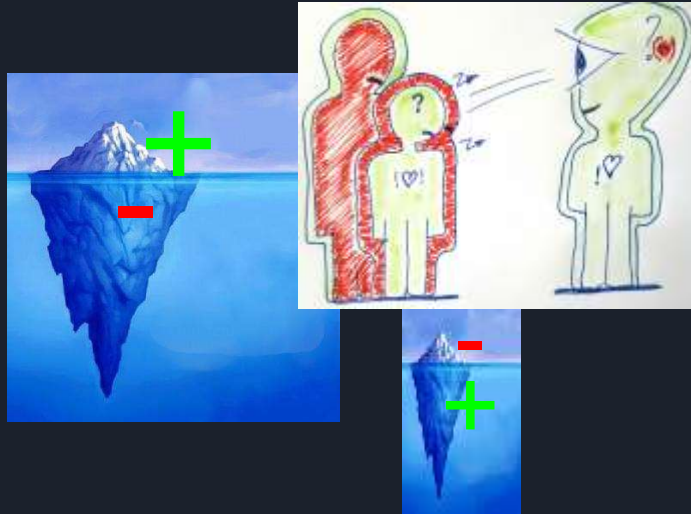

Dr. Steve Miller

Pleit als specialist tijdens een hoorzitting voor de noodzaak van extra educatie op het gebied van 'parental alienation' voor beroepsmatig betrokkenen (incl. rechters).

Jennifer J. Harman PhD, Zeynep Biringen PhD)

Parental Alienation: Een sociaal maatschappelijk probleem

Video's

Dr. Steve Miller

Why Courts Fail to Recognize Parental Alienation

<https://www.youtube.com/watch?v=5fgRJh26Jho>]

Jennifer J. Harman PhD, Zeynep Biringen PhD)

Parents Acting Badly 2016

<https://www.youtube.com/watch?v=v3YdldNXZnQ&t=331s>

-
- **Intimate Partner Violence and Abuse IPV/A** (Prof. Dr. Amy Holtzworth-Munroe)
 - **Gestructureerd onderzoek naar (ex)partner geweld:**
 - **MASIC** Mediators Assessment of Safety Issues and Concerns
 - **Feitenonderzoek bij elke vorm van kindermishandeling:**
National Institute of Child Health and Human Development
 - **NICHD** Interview protocol (2007 Michael Lamb e.a.)
 - **Checklists t.b.v. diagnose Parental Alienation**
 - **Bijv:** Diagnostic Checklist for Pathogenic Parenting-Extended Version (C.A. Childress Psy.D. 2015)

IPV en **Parental Separation** zijn vaak twee gerelateerde en serieuze problemen voor betrokken kinderen:
Noodzakelijke screening op (ex-)partnergeweld en belang van (h)erkenning verschillende vormen IPV

Referenties - Kleine selectie (inter)nationale auteurs rond Parental Alienation

US: Dr. Richard Gardner, Dr. Amy J.L. Baker, Ph.D., Steven G. Miller, MD.,
J. Michael Bone, Ph.D., Katherine Andre, Ph.D., Rebecca Bailey, Ph.D.,
William Bernet, M.D., Doug Darnall, Ph.D., Robert Evans, Ph.D.,
Linda Kase Gottlieb, LMFT, LCSW-R, Dorcy Pruter,
Dr. Craig Childress Psy.D.:

Vernieuwde klinische visie rond Parental Alienation: 'Foundations', mei 2015

An Attachment-Based Model of Parental Alienation

Pathology: Narcissistic/Borderline personality - pathogenic parenting (ziekmakend ouderschap)

Ziet en erkent Parental Alienation als ernstige vorm van Psychisch Kindermisbruik

Binnen de DSM-V van toepassing: 309.4 / V61.20 / V61.29 / V995.51

D: Dr. Ursula Kodjoe, Dr. Wilfrid von Boch-Galhau, [...]

NL/B: Prof. Peter Hoefnagels, Prof. Hubert van Gijsegem, [...]

UK: Karen & Nick Woodall (Family Separation Clinic, London), [...]

A business card for Erik van der Waal. On the left is a portrait of a smiling man. To the right is a large yellow circular logo with the letters 'hr' in blue. Below the portrait is the phone number +31(0)6 22408017. Below that is the name E.C. van der Waal (Erik). At the bottom left is the email address evdwaal@herverbinden.nl. At the bottom right is the website HerVerbinden.nl and the address Van der Nootstraat 43, 5216HN 's-Hertogenbosch, NL.

+31(0)6 22408017

E.C. van der Waal (Erik)

Directeur HerVerbinden
Adviseur / Mediator / Coach / Spreker / Trainer

[HerVerbinden.nl](http://www.herverbinden.nl)
Van der Nootstraat 43
5216HN 's-Hertogenbosch, NL

evdwaal@herverbinden.nl

Advies / Training
Lezingen / Workshops
Symposia & Ontmoetingen

Contact en informatie via:
www.herverbinden.nl
evdwaal@herverbinden.nl

Lid internationale studygroup PASG.info - EAPAP.eu (Family Separation Clinic London)

Erik van der Waal, BSc (1958, Utrecht)

- 25 jaar bedrijfsleven,
- 15 jaar zelfstandig consultant & interim projectmanager, verandermanagement
- Persoonlijke ervaring met oudervervreemding / P.A. gedrag; vanaf 2001
- 17 jaar studie en ervaringen opgedaan en gedeeld met inmiddels groot netwerk: particulier en professioneel, symposia, studiedagen, netwerkbijeenkomsten e.d.
- 10 jaar Eigen Kracht coördinator (NoordBrabant) 2004-2014 Eigen-Kracht.nl
- 2010-2015 Register Mediator + Adviespraktijk specialisatie ouderverstoting / P.A.
- 2014 Start **Advies / Bemiddeling / Trainings bureau HerVerbinden**
Gespecialiseerd in geëscaleerde scheidingen, verstoorde omgangsregelingen, oudervervreemding / ouderverstoting, parental alienation (P.A.)

Advisering / training

- Particulieren (ouders / partners / grootouders / kinderen)
- Overheid (gemeenten; beleid, aanpak)
- Overige professionals en instellingen (visie en advies over dossierstukken:

Second opinion: raadsonderzoeken / verzoekschriften / therapeutische verslagen e.d.

Organisatie HerVerbinden Symposia / Workshops / Trainingen, Ontmoetingen

Motto: via Educatie > Herkenning > Motivatie > Actie > Verandering

In kritische wederzijds respectvolle dialoog tussen beroepsmatig betrokkenen en ervaringsdeskundigen

© 2018 HerVerbinden - EC van der Waal www.herverbinden.nl

SCHEIDINGS-SITUATIE: wat te doen?

Lees (aan elkaar voor) en discussieer over 'oplossing'

- Na 12 jaar huwelijk scheiden Vader en Moeder. Samen 1 zoon: 11 jaar
- Initiatief scheiden: moeder (verliefd op een ander)
- Vader en moeder hebben beiden een goede baan. Financieel onafh.
- Moeder gaat 5 km verderop wonen. Vader blijft in 'ouderlijk' huis.
- Conflict over verblijf zoon (moeder wil 80%). Rechter wijst 50/50 toe.
- Er was altijd een goede band tussen de zoon en zijn beide ouders.
- Week bij Vader en week bij Moeder gaat goed. Na 1/2 jr gaat moeder samenwonen en houdt zoon een maand na zijn verjaardag plots thuis. Moeder: 'hij wil niet meer' en hij is nu 12 en mag nu zelf bepalen.
- Het zoontje neemt deze houding over en wordt afwijzend naar vader.
- Vader krijgt bij herhaling geen gehoor bij moeder voor herstel omgang, ook niet via mediator, en gaat uiteindelijk naar de rechtbank..

>> U bent de rechter, wat beslist u ?

Onderwerp

1

Impact mogelijke psycho-pathologie van een ouder

Lees (aan elkaar voor) en bespreek:

Onderwerp

2

De impact en invloed van een (mogelijk aanwezige) psycho-pathologie bij een ouder bijv. borderline / narcistische (of andere) kenmerken op:

- Een gezonde verdere ontwikkeling en het welzijn van kinderen
 - ná een scheiding van de ouders
(impact op zorg en verblijf regeling, gedrag, afspraken, etc.)
- Wat te doen in (mede hierdoor) geëscaleerde scheidingssituaties?
- Is er oog voor? Is dit volgens u een kinder-beschermings issue?
Zo ja, Wat te doen? Door wie? Zo nee, waarom niet?

Herstel van Kind-Ouder band ?

Lees (aan elkaar voor) en bespreek:

Een jongen van 9 en meisje van 11 zijn in 3 jaar vervreemd geraakt van hun vader, waar voorheen een goede band mee bestond. Een fijn gezin. Vader werd verliefd en kon daaraan geen weerstand bieden.. Hij biechtte het op. Dit leidde tot scheiding. Moeder vertrok direct richting familie aan de andere kant van het land, met de kinderen. Het huis moest direct worden verkocht. Vader bleef door partner- en 2x kinder-alim met weinig achter. In het eerste half jaar na de scheiding gingen de kinderen nog enkele keren een dagje naar hun vader. Daarna niet meer. Vader moest zich op advies maar schikken in de situatie, voor de 'rust' van de kinderen. Dat heeft hij gedaan. Toch bleef de grote wens om de band met de kinderen te herstellen. Moeder wil van niets weten. Zij wil haar 'ex' nooit meer zien en weigert iets voor de kinderen te organiseren. **WAT te doen?**

Onderwerp

3

H(e)rkennen van Psychische Kindermishandeling

Lees (aan elkaar voor) en bespreek

Onderwerp

4

- Hebben we er voldoende oog voor én hoe serieus nemen we (als maatschappij / jeugdbeschermers) emotionele manipulatie, psychisch misbruik en psychische mishandeling van kinderen in scheidingsituaties? Erkennen we de gevolgen? Stress, ... ?
- Hoe handelen we bij psychische mishandeling in vergelijking met fysieke mishandeling? Urgentie-gevoel? Hoe snel grijpen we in?
 - Waar blijkt dit uit?
 - Hoe kan hierin verbetering komen?

